

SPRAWOZDANIE Z PLANU PRACY Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi na rok 2022

Lp.	Planowane działania	Realizacja	czas realizacji
I.	Ochrona przyrody i krajobrazu		
	1. Prace monitoringowe dotyczące:		
	a) populacji bociana białego	Przeprowadzono monitoring bociana białego na obszarze Parku i otuliny. Łącznie zinwentaryzowano 106 stanowisk. Sukces lęgowy stwierdzono w 51 gniazdach (117 młodych bocianów). Stwierdzono ponadto: 16 pustych platform, 26 gniazd niezasiedlonych, 9 gniazd było regularnie odwiedzanych przez bociany ale bez sukcesu lęgowego, w 2 gniazdach były wysiadywane jaja, jednak młode się nie wykluły, w 2 gniazdach były pisklęta lecz zginęły przed wylotem z gniazda. W porównaniu do roku 2020 liczba młodych była porównywalna, a do roku 2021 mniejsza o 19%.	VII
	b) populacji nietoperzy zimujących na obszarze Parku	Przeprowadzono kontrolę 91 piwnic oraz fortów w Piątnicy i browaru w Drozdowie. Stwierdzono łącznie 414 osobników nietoperzy, z czego: nocka Natterera 156 szt., nocka rudego 161 szt., gacka brunatnego 84 szt., nocka łydkowłosego 4 szt., mrocza późnego 1 szt. 7 szt. nie oznaczono. Ponadto do dokumentacji dołączono kopię pracy mgr Pani Ewy Osuchowskiej z Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego pt. „Struktura zespołu i dynamika liczebności populacji hibernujących nietoperzy w Łomżyńskim Parku Krajobrazowym Doliny Narwi”	II
	c) identyfikacji stanowisk nor lisa, jenota i borsuka	Przeprowadzono ostatni etap inwentaryzacji stanowisk nor lisa, jenota oraz borsuka. Za pomocą obserwacji bezpośrednich oraz foto pułapek określono, jakie gatunki zajmowały wcześniej zinwentaryzowane stanowiska. Łącznie identyfikacji podlegało 22 stanowiska. Stwierdzono: 5 stanowisk borsuka, 6 stanowisk jenota, 7 stanowisk zajętych było przez lisy. Na pozostałych stanowiskach nie odnotowano aktywności.	I-XII
	d) siedlisk kukułki krwistej i szerokolistnej	Przeprowadzono kontrolę stanowiska kukułki krwistej i szerokolistnej na wyznaczonej powierzchni monitoringowej – zalewowa łąka w granicach wsi Drozdowo. Stwierdzono 341 osobników kukułki krwistej i 516 szerokolistnej, co w przeliczeniu na hektar daje odpowiednio 631 i 955 osobników. W 2022 roku ilość osobników kukułki krwistej była ok. 3 razy, a szerokolistnej ok. 5 razy wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim na tej samej powierzchni.	VI

e)	kolonii czapli siwej na terenie ŁPKDN	W 2022 r. w trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono tylko jeden aktywny czapliniec zlokalizowany w okolicy miejscowości Bronowo. Na podstawie analizy dokumentacji fotograficznej stwierdzono 56 zasiedlonych gniazd, tj. o 3 gniazda mniej niż w roku 2021. Pozostałe znane czaplińce w Drozdowie oraz Piątnicy nie były zasiedlone.	V
f)	gniazd ptaków drapieżnych: bielika, orlika krzykliwego, jastrzębia, myszołowa oraz krukowatych: wrony siwej i kruka	W drugim etapie lustracji terenu ŁPKDN stwierdzono łącznie 10 szt. gniazd ptaków drapieżnych. Gniazd wyszukiwano w trakcie liczenia nor ssaków. Lokalizacje gniazd zostały zmapowane przy pomocy GPS i naniesione na mapę.	I-XII
g)	wybranych stanowisk bobra europejskiego ważnych z punktu widzenia retencjonowania wody na terenie dużych kompleksów leśnych (olsy i łągi)	Łącznie monitorowano 9 miejsc bytowania bobrów zmapowanych podczas inwentaryzacji w roku 2021. Monitoring odbywał się metodą bezpośrednich obserwacji terenowych głównie pod kątem niszczenia tam i żeremi przez rolników. Nie stwierdzono żadnych naruszeń prawa w tym zakresie. Jedno stanowisko w Olszynie Krzewskiej zostało opuszczone przez bobry na skutek deficytu wody. Na pozostałych stanowiskach stwierdzono liczne ślady obecności bobrów, co wskazuje na dogodne warunki bytowania.	I-XII
h)	stanowisk i liczebności kolonii jaskółki brzegówki	Podczas inwentaryzacji stwierdzono 45 kolonii liczących od 8 do 225 nor, łącznie stwierdzono 3111 otworów. W porównaniu z rokiem 2021 liczba nor była większa o ok. 30%, przy założeniu, że wszystkie otwory były tegoroczne. W przeliczeniu na 10 km głównego nurtu rzeki wychodzi ok.1000 nor, co jest jedną z wyższych wartości dla tego gatunku.	VII
i)	stwierdzenia obecności rzadkich gatunków ptaków i ssaków objętych ochroną strefową (puchacz, orlik krzykliwy, bielik, bocian czarny, wilk) w Olszynie Pniewskiej i Krzewskiej.	Badania przeprowadzono metodą bezpośrednich obserwacji, przy pomocy fotopułapek oraz za pomocą rejestratora audio. Stwierdzono następujące gatunki: bielik – obserwacje bezpośrednie w okolicy rez. Wielki Dział i ujścia Gaci do Narwi; orlik krzykliwy – obserwacje bezpośrednie w okolicy miejscowości Pniewo; bocian czarny – obserwacje bezpośrednie żerujących osobników na kanałach przy ujściu Gaci; wilk – nagranie z fotopułapki w Olszynie Krzewskiej, obserwacje bezpośrednie w okolicy miejscowości Koty Lutostań; puchacz – nie stwierdzono obecności.	I-XII
2.	Prowadzenie ośrodka rehabilitacji zwierząt przy siedzibie Parku – przyjmowanie ptaków po kolizjach, z wadami anatomicznymi, młodych podlotów i innych potrzebujących pomocy z rodziny: perkozów, bocianów, czaplowatych, jastrzębiowatych, rybołowów, żurawi, sokołowatych, chruścieli, siewkowatych, mew, rybitw, puszczykowatych, bekasowatych, kukułkowatych, dzięciołów, wróblowych, płomykówkowatych, gołębiowatych i jerzykowatych, zapewnienie opieki weterynaryjnej, warunków bytowych oraz pokarmu dostosowanych do potrzeb danego gatunku, przekazywanie do ośrodków stałego pobytu, a także	Do ośrodka rehabilitacji zwierząt trafiło łącznie 45 ptaków. Największą liczbę stanowiły: bocian biały (17 osobników), gołąb miejski (4 osobników), język zwyczajny (13 osobników). Do Ośrodka trafiły również: czajka zwyczajna, uszatka zwyczajna, kawka zwyczajna, sikorka bogatka, wróbel zwyczajny, pustułka zwyczajna. 15 ptaków po rehabilitacji wróciło do środowiska przyrodniczego. Ze względu na zły stan zdrowia, wynikający z obszernych obrażeń, 23 ptaków padło lub zostało poddanych eutanazji. 5 ptaków przekazano do innych ośrodków, 2 ptaki nadal pozostają w Ośrodku.	I-XII

		tymczasowe przetrzymywanie młodych ssaków do czasu przekazania do innego ośrodka rehabilitacji zwierząt.		
3.		Identyfikacja miejsc występowania gatunków obcych i inwazyjnych roślin oraz ich usuwanie na wybranych stanowiskach.	Przeprowadzono akcję usuwania przymiotna kanadyjskiego z użytku ekologicznego Piaskowa Górka w Krzewie. Przy okazji usunięto samosiejki sosny zwyczajnej.	VIII
4.		Prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z wydawaniem decyzji na usuwanie drzew lub krzewów oraz nakładania administracyjnych kar pieniężnych za zniszczenie terenów zieleni, drzew lub krzewów w przypadku nieruchomości będących własnością Gminy Miejskiej Łomża, leżących na terenie Łomży – miasta na prawach powiatu.	Informacja w osobnym zestawieniu	I-XII
5.		Budowa i bieżąca aktualizacja bazy danych GIS w zakresie zasobów przyrodniczych oraz zagrożeń dla przyrody Parku.	Systematycznie wprowadzano do bazy GIS bieżące monitoringi, obserwacje przyrodnicze oraz zagrożenia. Dla usprawnienia pracy zaczęto korzystać z aplikacji LocusGis ułatwiającej pracę w terenie oraz export danych do głównej bazy danych GIS.	I-XII
6.		Dokumentacja video i fotograficzna zasobów przyrodniczych na potrzeby edukacji i promocji Parku.	W trakcie licznych lustracji terenowych zgromadzono obszerną dokumentację zdjęciową i filmową. Zbudowano specjalną czatownię przenośną służącą do dyskretnych obserwacji i fotografowania ssaków i ptaków. Ponadto powstała ogromna baza materiałów zarejestrowana za pomocą kamer - fotopułapek zakupionych w ramach zadania publicznego „Monitoring, ochrona i popularyzacja cennych przyrodniczo siedlisk na terenie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi” przeprowadzonego we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół ŁPKDN.	I-XII
II. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń parku				
1.		Patrolowanie terenu Parku i otuliny w celu identyfikacji, oceny potencjalnych zagrożeń, w tym pod kątem przestrzegania zapisów planu ochrony Parku oraz innych przepisów z zakresu ochrony przyrody i środowiska (m.in. gospodarki odpadami, utrzymania porządku, pozyskiwania kopalin, nawożenia gnojowicą, odprowadzania ścieków bytowych) w oparciu o uchwałę nr XXIII/200/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi.	Na bieżąco prowadzono lustracje terenu pod kątem przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku określonych uchwałą Nr XXIII/200/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie ŁPKDN oraz zapisów Planu Ochrony Parku. Sporządzono 47 notatek służbowych z wyjazdów. W ramach stwierdzonych nieprawidłowości przekazano: - 2 zawiadomienia na Policję o możliwości popełnienia czynu zabronionego w związku z naruszeniem zakazów obowiązujących w Parku, (zmiana ukształtowania terenu w miejscowości Stara Łomża przy szosie i w miejscowości Pniewo) - 1 pismo w sprawie zmiany ukształtowania terenu w miejscowości Kalinowo skierowane do WIOŚ w Łomży.	I-XII
2.		Współpraca i współdziałanie z organami administracji państwowej i samorządowej (m.in. RDOŚ, WIOŚ,	Na bieżąco prowadzona była współpraca z organami administracji publicznej, w ramach której złożono:	I-XII

	Policją, Inspektoratem Nadzoru Budowlanego, gminami Piątnica, Wizna, Łomża, Urzędem Miasta Łomża) w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku.	- 5 zawiadomień dotyczących zaśmiecania i nielegalnego składowania odpadów do urzędów gmin Łomża i Piątnica. - 4 odpowiedzi odnośnie uzgodnienia budowlanego w sprawie warunków zabudowy do WIOŚ - 10 odpowiedzi odnośnie uzgodnienia budowlanego w sprawie warunków zabudowy do Gminy Piątnica.	
3.	Opiniowanie strategii oraz studiów i planów zagospodarowania przestrzennego gmin związanych terytorialnie i funkcjonalnie z ŁPKDN.	W okresie sprawozdawczym nie brano udziału w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Żadna gmina nie zwróciła się o wydanie opinii do takich dokumentów.	-
4.	Informowanie o przepisach ochrony środowiska i przyrody.	Zainteresowane osoby (mieszkańcy terenu Parku, urzędnicy gminny, młodzież biorąca udział w zajęciach edukacyjnych) były na bieżąco informowane o przepisach dot. ochrony środowiska i przyrody zarówno w siedzibie Parku, jak i podczas lustracji terenu, rozdawano ulotki dot. zakazów obowiązujących na terenie Parku.	I-XII
5.	Patrowanie brzegów rzeki Narew pod kątem bezpieczeństwa osób korzystających z akwenów wodnych.	Przeprowadzono lustrację brzegów Narwi pod kątem bezpieczeństwa osób korzystających z akwenów wodnych. Rozdawano ulotki informujące o zakazach i zagrożeniach wynikających z przebywania nad wodą.	VI-VIII
6.	Oznakowanie i zabezpieczenie miejsc przy linii brzegowej rzeki Narew, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych.	Przed rozpoczęciem okresu wakacyjnego rozstawiono znaki informujące o potencjalnych zagrożeniach wynikających z korzystania z wody. Znaki zostały rozebrane po sezonie letnim i przewiezione do siedziby Parku.	VI
III.	Ochrona wartości historycznych i kulturowych		
1.	Propagowanie wartości historyczno-kulturowych związanych z terenem ŁPKDN oraz uczestnictwo w wydarzeniach związanych z ochroną wartości kulturowych, krajobrazowych i historycznych.	Wartości historyczno-kulturowe Parku promowano podczas udziału w festynach rodzinnych oraz podczas działalności edukacyjnej. Ponadto w bieżącym roku założono na stronie internetowej Parku zakładkę pt. Historia i kultura, w której opisywano życiorysy sławnych osób żyjących na terenie naszego Parku, ich działalność na rzecz rozwoju kultury, historii i przyrody. Należą do nich: Toła Mańkiewiczówna, Hanka Bielicka, Kazimierz Lutosławski, Jakub Ignacy Waga, Witold Lutosławski.	I-VII
2.	Prowadzenie ewidencji, gromadzenie informacji oraz uaktualnienie dokumentacji zdjęciowej na temat obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym.	Na bieżąco prowadzono ewidencję obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym oraz gromadzono dokumentację fotograficzną.	I-XII
3.	Współpraca z jednostkami upowszechniającymi wartości historyczno-kulturowe obszaru Parku w zakresie ochrony obiektów istotnych dla kultury i tradycji regionu.	W bieżącym roku zgłoszono do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łomży konieczność remontu kaplicy Lutosławskich na drozdowskim cmentarzu oraz do Gminy Łomża zgłoszono potrzebę wymiany tablic na cmentarzu I wojny światowej w Gaci, ze względu na ich nieczytelność. Współpracowano z Archiwum Państwowym w Białymstoku Odziałem w Łomży, Muzeum Przyrody w Drozdowie – Dworem Lutosławskich w Drozdowie pozyskując informacje niezbędne do promocji walorów historyczno- kulturowych Parku.	I-XII

	4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi dotycząca historii i kultury rejonu ŁPKDN.	Współpracowano, Łomżyńskim Towarzystwem Wagów, Centrum Katolickim w Łomży ramach pozyskiwania materiałów źródłowych do artykułów o osobach zasłużonych i żyjących na terenie ŁPKDN.	I-XII
	5.	Festiwal ogrodów – organizacja wystawy i promocja lokalnego ogrodnictwa ozdobnego.	W dniu 24 lipca 2022 roku w parku Muzeum Przyrody – Dworze Lutosławskich w Drozdowie, pracownicy Parku promowali rodzime gatunki kwiatów i ziół. Rośliny zakupiono w ramach współpracy z Departamentem Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku. Na botanicznym stoisku można było w przyrodniczym quizie wygrać tradycyjne odmiany bylin, takie jak: malwy – od wieków zakorzenione w polskich ogrodach, różnokolorowe floksy – obficie i pięknie kwitnące, a także okazałe ostróżki, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Osoby odwiedzające nasze stoisko chętnie wybierały również rośliny zwabiające motyle, a wśród nich: kocimiętki, jeżówki, krwawnice czy budleje. Wiele z osób, które przybyły na festyn interesowało się ziołami nadającymi się do wykorzystania w kuchni tj.: mięta, melisa, szalwia, ziele oliwne, cząber, liść laurowy, czy wieloletni szczypiorek czosnkowy. Festyn zgromadził ok. 500 osób i cieszył się ogromnym zainteresowaniem.	VII
IV.	Działalność edukacyjna			
	1.	Organizacja XXII edycji ogólnopolskiego konkursu wiedzy przyrodniczej „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski” – dla uczniów szkół podstawowych.	W 2022 roku w Jeleniewie odbył się etap wojewódzki XXI edycji ogólnopolskiego konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, którego koordynatorem był Suwalski Park Krajobrazowy. Drużyna ze Szkoły Podstawowej w Drozdowie reprezentująca Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi zajęła trzecie miejsce. Do finału ogólnopolskiego zakwalifikowała się drużyna z Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, która reprezentowała na konkursie województwo podlaskie i zajęła 8 miejsce. Finał konkursu odbył się w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego W październiku zaproszono uczniów ze szkół podstawowych leżących na obszarze ŁPKDN oraz miasta Łomża do uczestniczenia w XXII edycji konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”. Hasło tej edycji konkursu brzmiało: „Ptaki w parkach krajobrazowych”. Do udziału zgłosiły się 3 szkoły podstawowe leżące na terenie dwóch gmin (Szkoła Podstawowa w Drozdowie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątnicy i Szkoła Podstawowa nr 4 w Łomży.). Do etapu szkolnego przystąpiło 42 uczniów. Z każdej szkoły została wyłoniona drużyna składająca się z trzech osób. Kolejne etapy konkursu będą odbywały się w 2023 roku. Prace na koordynacją etapu wojewódzkiego i ogólnopolskiego konkursu będzie prowadził Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi.	I-XII
	2.	Organizacja konkursu plastycznego na wykonanie bożonarodzeniowej kartki świątecznej.	Ogłoszono konkurs na wykonanie bożonarodzeniowej kartki świątecznej z wykorzystaniem naturalnych elementów roślinnych. Konkurs skierowany był do uczniów klas I – III szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie gmin Piątnica,	XI-XII

		<p>Wizna, Łomża oraz miasta Łomża. Jego celem było popularyzowanie polskich tradycji świątecznych wśród młodych ludzi, rozwijanie i kształtowanie zdolności manualnych oraz zachęcenie do kultywowania tradycji obdarowywania się kartkami świątecznymi. Wpłynęło 110 kartek świątecznych z 7 szkół. Komisja konkursowa przyznała 27 nagród oraz 33 wyróżnienia. Nagrody ufundował Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w Białymstoku. Fotorelacja zdjęciowa wraz z ze sprawozdaniem została zamieszczona na stronie internetowej parku oraz facebooku.</p>	
3.	Piknik Podlaskich Parków Narodowych i Krajobrazowych.	<p>W dniu 31 lipca 2022 roku przedstawiciele wszystkich parków narodowych i krajobrazowych leżących na terenie województwa podlaskiego, w tym ŁPKDN, spotkali się podczas pikniku w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie. Na każdym parkowym stoisko przygotowano wiele ciekawostek przyrodniczych, konkursów i loterii fantowych. W namiocie ŁPKDN dzieci, młodzież i osoby dorosłe brały udział w konkursie wiedzy o dolinie Narwi, rozpoznawały ornitofaunę oraz zapoznawały się z atrakcjami turystycznymi Parku. Po rozstrzygnięciu konkursów przyrodniczych zwycięzcom rozdawano pamiątkowe nagrody. Kulinarne specjalności charakterystyczne dla Podlasia przygotowane były przez Koło Gospodyń Wiejskich z Konarzyc, które zaproszone zostało przez Łomżyński Park. Zapewniliśmy Paniom bezpieczny dojazd do Wasilkowa i z powrotem oraz pomoc przy tworzeniu stoiska. Główną atrakcją przygotowaną uczestnikom Pikniku była gra terenowa, która wymagała od osób biorących w niej udział, odwiedzenia wszystkich namiotów parków i pozostałych organizatorów, zebrania podstawowych informacji o każdym z nich i udzielenia odpowiedzi na kartach pracy. Przybyli na wystawę turyści oglądali wystawę plenerową fotografii przyrodniczej pt. „Kraina Guliwera”, którą współtworzył pracownik naszego Parku. Imprezę odwiedziło ok. 400 osób .</p>	VII
4.	Edukacja dzieci i młodzieży:		
a)	organizowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych skierowanych do różnych grup wiekowych,	<p>W 2022 roku przeprowadzono spotkania edukacyjne. w których uczestniczyło 3401 uczestników ze szkół podstawowych, średnich i przedszkoli zlokalizowanych na obszarach wiejskich leżących na terenie Parku oraz w mieście Łomża. W ramach prowadzonej edukacji ekologicznej zajęcia odbywały się w siedzibie Parku (sala edukacyjna, sala wystawowa, oczko wodne jako zielona pracownia, ścieżki przyrodnicze oraz użytek ekologiczny „Rzeka Narwica”. Ponadto zajęcia odbywały się w placówkach oświatowych, jak i zaprzyjaźnionych instytucjach, z którymi Park współpracuje, m.in.: oddziały Miejskiej Biblioteki Publicznej, Akademia Szachowa w Łomży, czy Hala Kultury w Łomży.</p> <p>W ramach organizacji imprez związanych z kalendarzem ekologicznym dodatkowo przeprowadzono: Święto Drzewa, akcję „Sprzątania Świata”, Światowy Dzień Zwierząt, Święto pieczonego ziemniaka, spotkania edukacyjne w ramach letniej szkoły bezpieczeństwa we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Łomży, Bezpieczne ferie zimowe, warsztaty fotografii przyrodniczej, Dzień dziecka z Biblioteką w ramach XXI Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom – Polscy</p>	I-XII

		autorzy dla klimatu.	
b)	opracowanie i rozpropagowanie oferty edukacyjnej w szkołach podstawowych i średnich oraz innych placówkach oświatowych,	Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2022/2023 przygotowano i rozesłano ofertę edukacyjną skierowaną do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie Parku, otuliny i okolicznych miejscowości. Oferta zawierała 27 tematów w zakresie przyrodniczo – ekologicznym dostosowanym do wieku grup wycieczkowych odwiedzających siedzibę Parku. Opracowano również informację o miesięcznych wydarzeniach przyrodniczych organizowanych w Łomżyńskim Parku Krajobrazowym Doliny Narwi. Na bieżąco pojawiały się również informacje na parkowym facebooku o organizowanych warsztatach, wydarzeniach, bądź tematycznych lekcjach przyrodniczych.	IX
c)	opracowywanie postów edukacyjno – przyrodniczych w ramach zakładki „5 minut dla przyrody” na portalu społecznościowym Facebook,	W ramach stworzonej zakładki na facebooku „5 minut dla przyrody” zamieszczano przyrodnicze informacje dotyczące zmian sezonowych zachodzących w przyrodzie oraz ciekawostki przyrodnicze dotyczące zarówno flory jak i fauny. Pojawiły się m.in. takie opracowania jak: „Daj szansę podlotom”, „Remiz – zorro o niezwykłych umiejętnościach”, czy „Bóbr europejski”.	I-XII
d)	spotkania edukacyjne z młodzieżą związane z trzema nowymi filmami przyrodniczymi pt. „Woda podstawa bioróżnorodności Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi.	Przeprowadzono cykl spotkań edukacyjnych z młodzieżą z wykorzystaniem filmów przyrodniczych pt. „Woda podstawa bioróżnorodności ŁPKDN”. W spotkaniach wzięło udział 152 uczestników.	I-XII
5.	Organizacja i udział w akcjach oraz imprezach związanych z kalendarzem ekologicznym:		
a)	Dzień Krajobrazu,	W 2022 roku obchody Dnia Krajobrazu odbyły się pod hasłem ”Krajobraz doświadczam w pełni”, miały charakter multisensoryczny i zachęcały do doświadczania go wszystkimi zmysłami. W ramach obchodów Dnia Krajobrazu zorganizowano wycieczkę krajoznawczą na wieżę widokową w Rakowie, by podziwiać jesienny krajobraz doliny Narwi. Dzieci obserwowały łąki, pola doliny Narwi, płynącą rzekę Narew oraz przelatujące łabędzie i kaczki. Do tego celu wykorzystano lunety obserwacyjne pozyskane w ramach środków z projektu LIFE15NAT „Ochrona bociana białego w dolinach rzecznych wschodniej Polski”. W spotkaniu wzięło udział 63 uczestników.	X
b)	Międzynarodowy Dzień Jeża.	W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Jeża przeprowadzono 5 spotkań edukacyjnych w samorządowych oraz niepublicznych przedszkolach na terenie gmin Piątnica, Łomżą oraz miasta Łomża. W spotkaniach wzięło udział 143 dzieci. Uczestnicy prelekcji poznali biologię i ekologię największego ssaka owadożernego w Polsce. W ramach spotkania wykonały foto budkę jeżową oraz sprawdziły, czy zwierzęta te rzeczywiście są kłujące. Obchody Międzynarodowego Dnia Jeża miały na celu zaszczepić wśród najmłodszych potrzebę dbania o najmniejsze drobne ssaki, propagowanie idei ochrony środowiska przyrodniczego oraz ochrony zwierząt dzikich.	XI

V.	Działalność w zakresie turystyki, rekreacji i promocji		
1.	Przygotowanie procesu certyfikacji Punktu Informacji Turystycznej.	14 marca 2022 roku wypełniono wszystkie niezbędne dokumenty online wraz ze zdjęciami, które warunkowały ubieganie się o Certyfikat ** Punktu Informacji Turystycznej w Drozdowie. W dniu 14 listopada 2022 roku podczas uroczystej gali w Operze i Filharmonii Podlaskiej wręczono nam Certyfikat ***ważny do dnia 20 września 2024 r. Informację o tym wydarzeniu zamieszczono na facebooku i stronie ŁPKDN.	III-IX
2.	Odnawianie wybranych ścieżek turystycznych w postaci uzupełnienia ich tablicami kierunkowymi.	W zakresie tablic informację przedstawiono w pkt.V.8. Łącznie ustawiono w terenie 17 tablic kierunkowych, które zawierały informację o długości ścieżki, kierunku jej przebiegu, czy charakterystycznym miejscu będącym w jej okolicy.	
3.	Organizacja, współuczestnictwo i udział w akcjach, imprezach promujących Park, ochronę środowiska, lokalną historię, kulturę oraz krajobraz doliny Narwi:		III-VIII
	Bieg Wilczym Tropem Piknik Kulinarny Smakoff Noc Świętojańska Festyn Kultury Średniowiecznej na św. Wawrzyńca	<p>W ramach promocji Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, lokalnej historii, kultury oraz krajobrazu nadnarwiańskiej przyrody uczestniczono w planowanych imprezach:</p> <p>1) na terenie gminy Piątnica: - 6 marca 2022 r. – BIEG WILCZYM TROPEM – impreza zgromadziła ok. 500 osób, - 6 sierpnia 2022 r. – PIKNIK KULINARNY SMAKOFF – impreza zgromadziła ok. 300 osób,</p> <p>2) na terenie gminy Wizna: - 25 czerwca 2022 r. – NOC ŚWIĘTOJAŃSKA – impreza zgromadziła ok. 700 osób,</p> <p>3) na terenie gminy Łomża: - 7 sierpnia 2022 r. – FESTYN KULTURY ŚRDENIOWIECZNEJ na św. Wawrzyńca – impreza zgromadziła ok. 1000 osób.</p> <p>Ponadto uczestniczono w następujących wydarzeniach :</p> <p>- 31 maja 2022 r. – DZIEŃ DZIECKA w Łomży – impreza zgromadziła ok.100 osób, - 19 maja 2022 r. – DZIEŃ ZIEMI w Goworowie – impreza zgromadziła ok. 500 osób, - 3) 24 lipca 2022 r. – DZIEŃ ZIOŁ NARWIAŃSKICH w Drozdowie – impreza zgromadziła ok. 600 osób, - 21 sierpnia 2022 r. – NIEDZIELA NA ŚW. ROCHA w Nowogrodzie - impreza zgromadziła ok. 700 osób.</p> <p>Na każdą imprezę promocyjną przygotowywane było stoisko Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, na którym znajdowały się wydawnictwa dotyczące doliny Narwi i województwa podlaskiego, gry, zabawy przyrodnicze, quizy z nagrodami oraz koło fortuny i tablice do rozpoznawania głosów i gatunków ptaków.</p>	III-VIII

4.	Współpraca z kwaterodawcami oraz organizacjami świadczącymi usługi turystyczne na terenie Parku i otuliny w zakresie gromadzenia i aktualizowania danych dotyczących turystyki pobytowej oraz ich rozpropagowania na stronie internetowej i w wydawanych informatorach.	W bieżącym roku pozyskano od urzędów gmin wykazy obiektów świadczących usługi hotelarskie oraz skontaktowano się ze wszystkimi kwaterodawcami znajdującymi się na terenie gminy Łomża, Wizna, Piątnica. Dokonano aktualizacji właścicieli, telefonów, usunięto adresy gospodarstw, które zawiesiły swoją działalność i rozesłano ankietę PROT. Wszystkie dane wstawiono na stronę internetową Parku. Na terenie gminy Łomża, w granicach Parku znajdują się 4 gospodarstwa agroturystyczne, a kolejne 9 w otulinie Parku. W gminie Piątnica 11 gospodarstw znajduje się w otulinie, a w gminie Wizna jest 14 gospodarstw agroturystycznych i wszystkie znajdują się w otulinie Parku.	XI
5.	Obsługa Punktu Informacji Turystycznej w Drozdowie. sprzedaż i przekazywanie materiałów promujących Park. Udzielanie informacji telefonicznej oraz e-mailowej w zakresie dostępności parku oraz zagospodarowania turystycznego ŁPKDN.	Na bieżąco udzielano informacji w zakresie wydarzeń w parku, dostępności szlaków, nowych ścieżek i obiektów turystycznych znajdujących się w dolinie Narwi. Informacje przekazywane były mailowo, poprzez rozmowy telefoniczne lub osobiście. W roku 2022 przygotowano i pozyskano materiały promocyjne na 10 imprez plenerowych. Ponadto przekazano nagrody w postaci naszych publikacji i materiałów województwa podlaskiego do: <ul style="list-style-type: none"> - Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień z okazji Dnia Rodziny 10.06.2022 r. - Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego na Wojewódzki Konkurs Recytatorsko – Fotograficzny pt. „Podlaskie w moim sercu” 9.03.2022 r. 	III-VIII
6.	Pozyskiwanie materiałów informacyjno-turystycznych z terenu województwa podlaskiego.	Pozyskano materiały informacyjne z: Lokalnej Organizacji Turystycznej Ziemia Łomżyńska, Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych, Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, Departamentu Edukacji, Sportu i Turystyki oraz Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku, urzędów gmin Łomża, Wizna i Piątnica, Nadleśnictwa Łomża, PROT w Białymstoku. Wzbogaciły one ofertę informacyjną Punktu Informacji Turystycznej w Drozdowie i były przez cały rok rozdawane bezpłatnie wszystkim zainteresowanym osobom.	I-XII
7.	Obsługa grup wycieczkowych i turystów indywidualnych – oprowadzanie po salach ekspozycyjnych w siedzibie Parku oraz ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych.	Po sali ekspozycyjnej, ośrodka rehabilitacji zwierząt i ścieżce Klekotek przy siedzibie Parku oprowadzono łącznie 845 osób turystów. Ponadto salę ekspozycyjną podczas zajęć edukacyjnych zwiedziło ponad 3401 uczniów i przedszkolaków. Łącznie 4246 osób.	I-XII
8.	Kontrola oznakowania, dostępności ścieżek i szlaków turystycznych przebiegających na terenie Parku oraz bieżąca konserwacja i naprawa infrastruktury (wieży widokowej, tablic).	Łączna liczba nadzorowanych przez Park tablic wynosi 54 sztuk, w tym: 35 tablic edukacyjnych i 18 tablic kierunkowych. W ramach przeprowadzonej kontroli: <ul style="list-style-type: none"> - na ścieżce „Nadnarwiańskie Górki” dł. 3,3 km: <ol style="list-style-type: none"> 1) potwierdzono obecność 3 tablic edukacyjnych i 7 kierunkowych, 2) stwierdzono brak 1 tablicy kierunkowej (zniszczona); - na ścieżce Koty – Bronowo dł. 9 km: 	IV-XII

			<p>1) potwierdzono obecność 4 tablic edukacyjnych i 6 kierunkowych, 2) stwierdzono brak 2 tablic edukacyjnych: „Walory krajobrazowe Parku” oraz „Ptaki” (ze względu na zniszczenia i nieczytelność) i 3 tablic kierunkowych (skradzione). Planowane jest uzupełnienie oznakowania ścieżki w 2023 r.;</p> <p>- na ścieżce Pniewo Utrata – Pniewo Dziedziniec dł. 8 km: 1) potwierdzono obecność wszystkich 6 tablic edukacyjnych i 5 tablic kierunkowych, 2) 1 tablicę edukacyjną stojącą przy SP w Pniewie zdemontowano i na jej miejsce postawiono nową o walorach ŁPKDN;</p> <p>- w rezerwacie Kalinowo dł. 1 km: 1) potwierdzono obecność wszystkich 7 tablic edukacyjnych i 1 kierunkowej należących do ŁPKDN, 2) stwierdzono zniszczenie 1 tablicy edukacyjnej „Las naturalny, las sztuczny” i 1 tablicy kierunkowej należących do Nadleśnictwa Łomża, które powiadomiono o fakcie zniszczenia;</p> <p>- na użytkach ekologicznych „Piaskowa Górka”, „Rzeka Narwica”, „Rzeka Łopian i „Bagno Brzeziny”: 1) potwierdzono obecność wszystkich 4 tablic edukacyjnych;</p> <p>- tablice edukacyjne wolnostojące rozmieszczone w różnych miejscach Parku: 1) potwierdzono obecność wszystkich 11 sztuk tablic edukacyjnych, 2) tablicę „Wpływ bobrów na środowisko” zdemontowano ze względu na spróchniały stelaż. Ponowne ustawienie tablicy planowane jest na 2023 r., 3) tablicę w miejscowości Siemień Rowy zdemontowano ze względu na zniszczenia i nieczytelność.</p> <p>Uzupełniono tablicami kierunkowymi następujące ścieżki, punkty widokowe i charakterystyczne dla Parku miejsca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ścieżka Koty – Bronowo: 6 tablic (jest to I etap odnawiania 9 km ścieżki, w którym zamontowano tablice kierunkowe na rozwidleniach dróg w pierwszej części ścieżki od strony Kotów. Ścieżka przebiega w bardzo cennym przyrodniczo miejscu doliny Narwi i posiada szereg rozwidleń, przez które łatwo zejść ze szlaku.) - ścieżka Pniewo Utrata - Pniewo Dziedziniec – 5 tablic, - punkt widokowy Góra Królowej Bony – 1 tablica, - punkt widokowy Wzgórze św. Wawrzyńca – 1 tablica, - siedziba Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi– 1 tablica, - Muzeum Przyrody – Dwór Lutosławskich w Drozdowie – 1 tablica, - wieża widokowa we wsi Rakowo – Czachy – 1 tablica, 	
--	--	--	--	--

		<p>- skrzyżowanie przy wyjeździe z mostu Hubala – 1 tablica.</p> <p>Łącznie ustawiono w terenie 17 tablic kierunkowych, które zawierały informację o długości ścieżki, kierunku jej przebiegu, czy charakterystycznym miejscu będącym w jej okolicy.</p> <p>Dokonano następujących napraw:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nadnarwiańskie Górkki: malowanie stelaży tablicy, - Koty – Bronowo, Pniewo Utrata – Pniewo Dziedziniec: montaż i ustabilizowanie tablic w ziemi, - rezerwat Kalinowo: wykonanie nowego drewnianego stelaża do 1 tablicy) - siedziba Parku: wykonano dwa drewniane stelaże do 2 tablic edukacyjnych, zakupionych w ramach projektu z WFOŚiGW pt. „Oczko wodne jako zielona pracownia w Łomżyńskim Parku Krajobrazowym Doliny Narwi”. <p>Ponadto dokonywano bieżącej konserwacji wieży widokowej w Rakowie -Czachach, w tym naprawiono zapadniętą kostkę brukową oraz pomalowano schody wejściowe.</p> <p>Prowadzone były też prace w celu poprawienia widoczności i bezpieczeństwa zwiedzających obiekty na terenie Parku, w tym wykaszanie traw i usuwanie zakrzaceń rosnących wokół tablic. Na punkcie widokowym w Rakowie - Czachach postawiono barierkę zabezpieczającą</p>	
9.	Propagowanie walorów przyrodniczo – turystycznych Parku na facebooku oraz ciekawostek historyczno – kulturowych występujących w Parku.	W bieżącym roku napisano 53 posty nt. walorów przyrodniczych, historycznych i turystycznych doliny Narwi, które opublikowano na facebooku. w celu promocji Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi.	I-XII
10.	Aktualizowanie i zarządzanie treścią oficjalnej strony Parku www.lpkdn.wrotapodlasia.pl w zakresie turystyki.	Aktualizowanie i zarządzanie treścią oficjalnej strony Parku polegało na zamieszczaniu w niej informacji o festynach, imprezach odbywających się w Parku lub na jego terenie. Na bieżąco wstawiano informacje i uzupełniano dokumentację zdjęciową na stronie internetowej w zakładce turystyka, aktualności i stronie startowej.	I-XII
VI. Współpraca z innymi podmiotami w zakresie ochrony Parku			
1.	Udział w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian wprowadzanych w tych planach.	Informacje znajdują się punkcie II.3	I-XII
2.	Opiniowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projektów architektonicznych obiektów budowlanych oraz innych inwestycji pod względem zgodności z treścią aktów prawnych oraz z planem ochrony Parku.	Zaopiniowano 14 projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz 9 projektów budowlanych – 22 opinie pozytywne i 1 negatywna.	I-XII
3.	Współpraca z instytucjami i organizacjami m.in.: PTOP, Starostwem Powiatowym w Łomży, Urzędami Gminy, Nadleśnictwem Łomża, Muzeum Przyrody w	Nawiązano współpracę w ramach której: - wymieniono doświadczenia i materiały promocyjne podczas wspólnych imprez odbywających się na terenie Parku i poza woj. podlaskim: urzędy gmin: Łomża, Wizna	I-XII

	Drozdowie, Urzędem Marszałkowskim w zakresie ochrony przyrody i promocji Parku.	<p>i Piątnica, Muzeum Przyrody – Dwór Lutosławskich w Drozdowie, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozyskano informacje z urzędów gmin o obiektach świadczących usługi agroturystyczne z terenach gminy Łomża, Piątnica i Wizna. - zgłoszono Nadleśnictwu Łomża zniszczenie tablicy edukacyjnej i tablicy kierunkowej w rezerwacie Kalinowo w celu ich naprawy. - promowano i popularyzowano wiedzę nt. Jakuba Wagi w ramach obchodów 150 rocznicy jego śmierci – Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów. - zbierano materiały źródłowe dotyczące osób sławnych i zasłużonych dla Polski, żyjących na terenie ŁPKDN– Archiwum Państwowe w Białymstoku Oddział w Łomży 	
4.	Współpraca ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, w celu realizacji zadań statutowych Parku.	<p>W ramach zadań statutowych Parku współpracowano ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi w ramach realizacji projektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Nasze drzewa – kampania edukacyjna chroniąca cenne przyrodniczo zadrzewienia na terenie ŁPKDN” – wartość zadania 22 000 zł, dotacja Zarządu Województwa Podlaskiego 20 900,00 zł, w ramach zadania przeprowadzono dwa warsztaty szkoleniowe oraz wydano dwie publikacje i ulotkę. Warsztaty skierowane były do mieszkańców terenu ŁPKDN i urzędników gminnych. 2) „Monitoring , ochrona i popularyzacja cennych przyrodniczo siedlisk na terenie ŁPKDN” – wartość zadania 17 530 zł, dotacja Zarządu Województwa Podlaskiego 16 530,00 zł, w ramach zadania zakupiono 3 zestawy kamer foto-pułapek oraz canoe pneumatyczne wraz z osprzętem, powstał też obszerny raport z monitoringu oraz baza ujęć filmowych i fotografii, która posłuży do celów edukacyjnych i promocyjnych Parku; 2) „Park krajobrazowy, chronimy, informujemy, edukujemy” Wartość całkowita zadania 13 535 zł, dotacja Zarządu Województwa Podlaskiego 11 500 zł - w ramach zadania wykonano 4 tablice edukacyjne o wymiarach 100*125 cm, które zawierały informacje o ŁPKDN i zakazach obowiązujących na jego terenie oraz aktualną mapę Parku, wydrukowano też ulotkę i jej wersję pdf umieszczono na stronie internetowej Parku. 	I-XII
5.	Współpraca z uczelniami wyższymi i szkołami średnimi w zakresie organizacji prac badawczych oraz praktyk uczniowskich i studenckich.	Na podstawie wieloletnich danych z monitoringu nietoperzy w ŁPKDN powstała praca magisterska Pani Ewy Osuchowskiej z Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego pt. „Struktura zespołu i dynamika liczebności populacji hibernujących nietoperzy w Łomżyńskim Parku Krajobrazowym Doliny Narwi”. W roku 2022 praktyki w naszej placówce odbył student wydziału leśnictwa SGGW w Warszawie.	I-XII
6.	Współpraca z telewizją, regionalnym radiem i prasą.	Na bieżąco współpracowano z telewizją, regionalnym radiem i prasą udzielając wywiadów dot. organizowanych imprez, monitoringów, zmian zachodzących w przyrodzie.	I-XII
7.	Współpraca w zakresie turystyki z Podlaską Regionalną Organizacją Turystyczną.	W bieżącym roku współpraca z PROT polegała na: <ul style="list-style-type: none"> - przekazywaniu informacji dotyczącej ruchu turystycznego i wypełnianiu ankiet, 	I-XII

			<ul style="list-style-type: none"> - zdobyciu certyfikatu dla Punktu Informacji Turystycznej** i uczestnictwie w uroczystej gali ich wręczenia, - uczestnictwie w szkoleniu dla pracowników IT w Augustowie, - pozyskiwaniu materiałów i publikacji promujących walory przyrodniczo-krajobrazowe województwa podlaskiego, - przesyłaniu kalendarza imprez odbywających się w okresie od czerwca do sierpnia 2022 r. na terenie ŁPKDN. 	
8.	Podjęcie działań mających na celu poprawę retencji wód – w współpracy z RDOŚ, RZGW i właścicielami urządzeń wodnych	Pracownicy Parku wzięli udział w szkoleniu zorganizowanym przez Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej na temat retencji wód, które prowadził prof. Mateusz Grygoruk z Zakładu Hydrologii i Zasobów Wodnych SGGW. Odbyły się też wstępne rozmowy odnośnie skierowania studentów SGGW do prac badawczych na terenie Parku.	V	
VII. Prace gospodarcze				
1.	Monitoring stanu tablic granicznych Parku i ich konserwacja.	Przeprowadzono monitoring stanu tablic granicznych ŁPKDN. Wyznaczone zostały nowe miejsca do ustawienia tablic granicznych. Dwie tablice zostały odnowione. Przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne w celu poprawienia widoczności tablic.	I-XII	
2.	Kontynuacja prac związanych z zagospodarowaniem i utrzymaniem terenu wokół siedziby Parku.	<p>Prowadzono prace związane z zagospodarowaniem i utrzymaniem terenu wokół siedziby polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszeniu trawy - pielęgnowaniu zieleni, drzew, krzewów, kwiatów - natlenieniu oczka wodnego - przygotowywaniu wiaty do użytkowania jej przez młodzież szkolną <p>Ponadto dokonano remontu dachu w siedzibie Parku.</p>	I-XII	
3.	Bieżąca konserwacja i naprawa infrastruktury (wieży widokowej, tablic).	Informację przedstawiono w pkt V.8.	-	
VIII. Inne				
1.	Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach dotyczących zakresu pracy Parku.	<ul style="list-style-type: none"> - czerwiec 2022 – uczestniczono w szkoleniu dla pracowników Informacji Turystycznej w Augustowie, - maj-czerwiec – uczestnictwo w obozie edukatorów w ramach projektu Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej „Liderzy Eko-Zmian” finansowanego przez Norwegię, Liechtenstein i Islandię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny, - październik 2022 – uczestniczono w konferencji popularnonaukowej pt. „Jakub Ignacy Waga – w 150 rocznicę śmierci autora Flory polskiej”, - wrzesień – październik – 2 pracowników wzięło udział w Kursie Certyfikowanego Inspektora Drzew w Gdańsku. 1 osoba przystąpiła do egzaminu i po jego zdaniu 	V-XI	

		otrzymała Certyfikat oraz legitymację Inspektora Drzew - listopad - uczestniczo w szkoleniu pn. „Nasze drzewa” organizowanym przez Stowarzyszenie Przyjaciół ŁPKDN	
2.	Organizacja posiedzenia Rady Parku.	W związku z brakiem możliwości ustalenia wspólnego terminu z członkami Rady Parku posiedzenie w 2022 roku nie odbyło się.	-
3.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na popularyzację działań edukacyjno-przyrodniczych Parku.	1) Uzyskano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku w kwocie 10 000,00 zł na zadanie pt. „Oczko wodne jako zielona pracownia w Łomżyńskim Parku Krajobrazowym Doliny Narwi”. W ramach przyznanych środków oczyszczono i zagospodarowano oczko wodne położone przy siedzibie Parku, zakupiono dwie tablice edukacyjne pt. „Poznajemy płazy i gady” oraz „Woda – źródło życia”. Przeprowadzono 10 spotkań edukacyjnych, w których wzięło udział 245 uczestników. 2) We współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół ŁPKDN prowadzono projekty dofinansowane przez Zarząd Województwa Podlaskiego (szczegóły w pkt. VI.4) na łączną wartość 48 930 zł.	I-XII
4.	Opracowanie projektu zmiany „Planu ochrony Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi z planem zadań ochronnych OSOP i SOOP NATURA 2000 Przełomowa Dolina Narwi” ustanowionego uchwałą nr II/20/11 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 10 stycznia 2011 r. – aktualizacja danych przyrodniczych i potrzeba uzupełnienia zapisów o informacje dotyczące celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszarów NATURA 2000 Ostoja Narwiańska (PLH200024) oraz Przełomowa Dolina Narwi (PLB200008).	Na wniosek Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku od listopada 2021 r. Park prowadził prace nad opracowaniem projektu zmiany „Planu ochrony Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi z planem zadań ochronnych OSOP i SOOP NATURA 2000 Przełomowa Dolina Narwi” ustanowionego uchwałą nr II/20/11 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 10 stycznia 2011 r. Konieczność zmiany wynikała z potrzeby aktualizacji danych przyrodniczych i uzupełnienia zapisów o informacje dotyczące celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszarów NATURA 2000 Ostoja Narwiańska. Po zakończeniu prac Dyrektor ŁPKDN obwieszczeniem z dnia 16.02.2022 r. podał projekt dokumentu do publicznej wiadomości. Ponadto, stosownie do art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody poddał go opiniowaniu przez właściwe miejscowo Rady Gmin: Piątnica, Łomża i Wizna oraz Radę Miejską w Łomży. W ramach konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski do projektu uchwały. Po zakończeniu procesu konsultacji i opiniowania projektu zmiany Planu przekazano dokument do Sejmiku Województwa Podlaskiego celem ustanowienia.	I-III
VIII.	Poza planem pracy		
1.	AKCJA SPRZĄTANIA pn. CZYSTA RZEKA - w dniu 29 kwietnia 2022 r. Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi był organizatorem lokalnej akcji sprzątnięcia brzegów Narwi w ramach ogólnopolskiej operacji CZYSTA RZEKA. To druga edycja tej akcji. Brali w niej udział pracownicy Parku oraz ich dzieci. Śmieci zebrane były z okolicy użytku ekologicznego Narwica, wokół wieży widokowej w Rakowie i na dzikich plażach w Niewodowie przy rzece Narew. Łącznie zgromadzono 40 szt. worków 60 l pełnych odpadów.		IV

2.	<p>IMPREZY ZWIĄZANE Z OBCHODAMI ROKU JAKUBA WAGI:</p> <p>1) W sierpniu i październiku 2022 roku przeprowadzono łącznie 6 warsztatów przyrodniczych z okazji 150 rocznicy śmierci Jakuba Wagi dla młodzieży w ramach letnich kolonii w Ośrodku „Caritas Bliźnim”. Były to różnorodne prelekcje przyrodnicze połączone z wycieczkami terenowymi pozwalające utrwalić poznaną wiedzę. Uczestnicy poznali: biologię i ekologię bobra europejskiego, bociana białego, nietoperzy, płazów oraz zapoznali się z tajnikami jesieni. W warsztatach przyrodniczych wzięło udział ok. 600 uczestników.</p> <p>2) Uczestniczono w uroczystościach związanych z obchodami 150. rocznicy śmierci Jakuba Ignacego Wagi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 23 lutego 2022 r. – uczestnictwo w konferencji i wystawie poświęconej Jakubowi Wadze, - 25 lipca 2022 r. – złożenie kwiatów na grobie w 222 rocznicę urodzin Jakuba Wagi, - 23 września 2022 r. – udział w edukacyjnym Szlaku Grabowskiego Dziedzictwa Kulturowego. 	VIII-X II, VI, IX
3.	Uczestniczono w dwóch akcjach „Park Narodowy to nie śmietnik” zorganizowanych przez Biebrzański Park Narodowy oraz Wigierski Park Narodowy.	III-IV
4.	Uczestniczono w spotkaniu przedstawicieli podlaskich parków narodowych i krajobrazowych w Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej w Supraślu. Celem spotkania było zapoznanie z cennymi miejscami na terenie parku oraz integracja i wymiana doświadczeń służb dbających o najcenniejsze fragmenty środowiska przyrodniczego województwa podlaskiego. Uczestniczono w spotkaniu przedstawicieli podlaskich parków narodowych i krajobrazowych w Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej w Supraślu.	XI
5.	Kontynuowano przekaz online z bocianiego gniazda posadowionego w Rakowie-Czachach. Wyłoniono wykonawcę, który w okresie marzec-sierpień utrzymywał transmisję online przez 24godziny 7 dni w tygodniu. Podgląd z kamery cieszy się bardzo dużą popularnością – bociani pobyt w gnieździe podglądają widzowie z całego świata.	III-VIII
6.	SZKOLENIE PT. „NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE PRZYRODNICZE OKOLIC ŁOMŻY” - szkolenie odbyło się 27.09.2022 roku w Zespole Szkół Ekonomicznych dla wszystkich klas I-IV technikum turystycznego W tym dniu obchodzony jest Światowy Dzień Turystyki. W bieżącym roku hasłem przewodnim było „Nowe podejście do turystyki”. Prelekcji i prezentacji na powyższy temat wysłuchało 120 uczniów. Na koniec wszyscy obejrżeli film pt. „ŁPKDN 4 pory roku”.	IX